

Slovenski

PRIJATEL

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 8. V Celovcu 15. avgusta 1875. XXIV. tečaj.

Pridiga za XIV. pobinkoštno nedeljo.

(Dva gospoda — dvojno bandero.)

„Nihče ne more dvema gospodoma služiti.“
Mat. 6, 24.

Vvod.

Kakor boren in reven si človek je, vendar mora imenitna stvar, ker sam Bog v nebesih se za njega poganja in ga hoče za svojega šteti; pa ima tudi k temu naj več pravice, ker Bog je človeka vstvaril, sam Božji Sin ga kervavo odkupil in sv. Duh ga s svojimi darovi bogati. Po vsi pravici se mora tedaj človek za takega imeti, ki je že od prvega zdihljeja sojen za službo naj višjega, kteremu služiti je naj večja čast in sreča. Ali tukaj mu pride hudič navskriž in ga skuša za sebe pridobiti, da naj mu suženj bo svoje žive dni, enkrat pa celo neskončno večnost. Človek pa mora Boga ljubiti in hudega sovražiti, ali pa tega terpeti, Boga pa zaničevati; eno ali drugo se mora zgoditi, zakaj: Nihče ne more dvema gospodoma služiti; ali bo namreč enega sovražil, in enega zaničeval. Ne morete služiti Bogu in mamonu. Mat. 6, 24.

Človek, izvolji! Za kogar se boš odločil, da bo tvoj gospod, ali Bog ali hudič. To volitev vam hočem še bolj na tanko razlagati in se k temu namenu poslužim neke podobe sv. Ignacija, ktero naj vam v današnji pridigi razkladam. Pripravite se!

Razlaga.

Prelepe bukve je sv. Ignacij spisal, v kterih nas uči, kako naj nektere posebno imenitne resnice premišljujemo. Kaže nam človeško

serce v dvojni podobi, na eni strani Jezusa Kristusa Sina božjega, na drugi Lucifera, naj višega hudičev. Ta sedi na neki široki planjavi blizu Babilonskega mesta s strašnim obličjem in ognjenimi očmi na stolu, ktereга obdaja dim in plamen. Obdan je od neštivilno veliko hudih duhov in zaverženih ljudi, v roki derži bandero, na kateri so zapisane besede: „Poželjenje oči, poželjenja mesa in napuh življenja.“ — Bog Sin pa stoji na neki prijazni ravnini pri mestu Jeruzalemskem, z milim obličjem, spremljan od sv. angelov, apostolov in vseh svojih zvestih učencev in služabnikov: On pa sv. križ v rokah derži z lepim napisom: „Vera, upanje, ljubezen.“ Ponižno on na zemlji stoji, nasproti hudemu duhu, kateri ošabno na svojem stolu sedi.

Pomislite vse okoliščine te pripodobe. Lucifer pri Babilonu, kar je toliko kakor zmešnjava, in nas spominja, da kjer hudič gospoduje, ondi je razpertija in zmešnjava doma. Božji Sin pa je pri Jeruzalemu, to je mesto miru, kar nam kaže znotrajni mir in sladko tolažbo pravičnih, kateri za Jezusom hodijo. Lucifer grozoviten na pogled, Jezus pa milega in ljubeznjivega obraza, da se iz tega prepričamo, kako terda in strahupolna je sužnost hudičeva, kako sladek jarm Jezusov in lahka Njegova butara. Lucifer na visokem tronu v znamenje svoje prevzetnosti, po kateri se sam povišuje, akoravno je vsega zaničevanja vreden; Jezus Božji Sin pa naj višji, naj močnejši v znamenje ponižnosti nizko na zemlji stoji. Napis na banderi hudičevi pomeni, da on skoz poželjivost oči, skoz meseno sladkost in življenja napuh svoje sužuje vklenjene derži in jih k vsem pregreham naganja. Napis na Jezusovem križu pa nam spoznati da, da kateri so otroci božji, skoz vero, upanje in ljubezen svojemu Bogu služijo in se zveličajo.

Zdaj pa čujte sv. Ignacija dalje pripovedovati, kako te dve stranki ena zoper drugo se vojskujete in duše vabite, naj hodijo za njima. „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obloženi, jaz vas hočem poživiti,“ kliče Jezus. „Sprejmite moj jarm in učite se od mene, ker jez sem krotek in iz serca ponižen. Mat. 11, 29. Pojdite po celem svetu, tako On svojem apostolom govori, in oznanujte evangelj vsaki stvari, učite ljudi Boga spoznati in po moji postavi živeti; prizadevajte si za njih vboge duše in pregovarjajte jih, naj se pod mojo bandero podajo in se sv. križa zvesto deržijo: napeljujte jih, kako naj svet zaničujejo in njegove minljive dobrote, učite jih pravo ponižnost in krotkost, zmernost in treznost, ljubezen in mir, odkritoserčnost in pravičnost, zatajevanje, premagovanje mesa in njegovih škodljivih želj. Naj uživajo tisti, kateri vas slušajo, in vašim naukom verjamejo, vse svoje žive dni nebeški mir, ktereга jim daje njih dobra in čista vest. Sladko veselje že na tem svetu naj bo njih plačilo, in ako v tej moji službi stanovitni ostanejo do konca, jih hočem v nebesih večno zveličati, Sam hočem njih neizmerno plačilo biti.

Pa tudi od nasprotne hudičeve strani vse moči napenjajo, da bi duše k sebi potegnili. Čujte kako Lucifer svojim pomagačem govori: „Pojdite po celem svetu in nagiblajte duše na vso moč, naj v mojo sužnost stopijo. Ne prizanašajte živi duši, naj si bo človek bogat ali vbožen, mlad ali star. Ne dajajte jim pokoja ne po dne ne po noči, dokler se meni ne vdajo. Zalezujte jih s tem, da jim pregrešne želje vdihujete in jih s skušnjavami nadlegujete, posebno v ta namen, da bi duše zapeljali. Poslužujte se tistih, kateri so že v moji oblasti in službi, naj pobožne, pravične in nedolžne ljudi z besedo in djanjem, posebno pa s pohujšljivim izgledom na krive pote spravljajo.

Napeljujte jih na ošabno prevzetnost in častiželjnost, budite v njih grešno, neumno ljubezen do časnega blaga, posebno pa v nemajte v njih nesramni, meseni ogenj, kateri naj jim večni nevgasljudi ogenj za plačilo prinese. Pa Bog ne daj, da bi jim od tega kaj pravili, temveč zakrivajte jim pretečo nevarnost, še vero na pekel jim iz serca vkradite, da bodo po tem takem pogumnejši grešili in gotovejši se pogubili. Obečajte jim le same rože veselja in sladnosti, ktere rodi pregrešno življenje; ako le bodo enkrat moji, jim ga že hočem jaz greniti. Tako tedaj Lucifer svoje peklenške poslance uči.

Zdaj ko je sv. Ignacij to dvojno vojsko popisal, postavi človeško dušo v sredo, naj se na enkrat odloči, ali hoče Jezusova biti ali pa hudičeva. Na zadnje pa še britko toži, kako so ljudi nespačetni in oslepljeni, da se dajo trumoma zmotiti peklenškemu zapeljivcu, med tem ko le peščica jih se Kristusa derži in njegovo zveličansko butaro nosi. Tako je bilo vselej in taka je še tudi zdaj, da se ljudje skoz greh oslepljeni Bogu odpovejo in se v hudičevo sužnost podajo. Saj pa tudi obema ob enim služiti ni mogoče, zakaj: „Nihče ne more dvema gospodoma (kakor zgoraj) dj. 6. 24. Ali vendar se mi zdi, da v nobeni dobi se ni kraljestvo hudičevo tako šopirilo kakor naše sedajne dni. Veliko jih namreč živi, kakor da bi ne bilo ne Boga v nebesih, ne pekla, ne keršanstva, ne pravičnega povračila. Ako se le količkaj ogledujemo po svetu, kaj vidimo družega, kakor razuzdanost, nesramnost, pijanost, goljufijo in krivico in celo druhal vnebovpijočih grehov? In kaj se čuje med ljudmi? Kaj družega, kakor gerdi ali pa sovražni govori, po katerih se Bog žali in nedolžnost pohujša. In kaj bi rekel od nečistosti, te živinske pregrehe, ktera se košati po svetu in se že ne sramuje več svoje ostudnosti. Tako tedaj se duše hudemu v službo zakovajo in tako pogubljeni nasproti dirjajo.

Sin Božji na oltarji jih milo kliče: „Ljubi moji otroci in odrešenci! Zakaj me vendar zapuščate? Ostanite pri meni in nikar ne odstopite od zvestobe, ktero ste mi pri sv. kerstu obljubili.“ Ali žalibog! malo marajo za njega in za njegov ljubeznjivi glas, ampak nehvaležni mu herbet obernejo in se peklenškega roparja deržijo.

Jaz pa vas vprašam, kakor nekdanj Izraeljski vojvoda Jozua, ko je pred smertjo ljudstvo še zadnjokrat opominjal, naj Bogu zvesto služi, rekoč: bukve Joz. 24, 15. „Izvoljite ljubi moji! čegavi hočete biti, ali Božji služabniki ali hudičevi sužnji? Le pomislite, komur ste več zvestobe dolžni, Bogu vašemu Stvarniku, Odrešeniku in dobrotniku ali pa peklenščeku, kateri vas le pogubiti želi?“

Zares sramota je za kristjana, ako hoče v tej reči še le izbirati. Zakaj kdo bo še le pomislil, ali bi se Boga držal, od kterege ima življenje in vse ali pa hudiča od kterege Jezus pravi, da je umorivec in lažnik od začetka? Ali boš toraj Boga ljubil, kateri je iz nezapopadljive ljubezni svoje življenje dal, da bi te rešil iz hudičeve oblasti in večne smerti, ali pa se boš pod jarm hudičev vklonil, kateri te le išče prej ko slej pokončati? In dokler se Bog sam tebi v živž daje, te hudi le s strupom greha in pogubljenja vgonobi. Še enkrat te prašam: Komu hočeš služiti, Bogu, kateri ti za tvojo službo neizrekljivo plačilo v nebesih pripravlja, ali pa hudemu, kateri že težko čaka, da bi se ti pogubil, da bi se on tvoji pogubi smejal in večno te mučil? Jaz rečem z Jozuetom: Izvolite, ljubi moji, čegavi hočete biti, ali Božji služabniki ali hudičevi sužnji? Le pomislite, komur ste več zvestobe dolžni, Bogu vašemu stvarniku, odrešeniku in dobrotniku, ali pa peklenščeku, kateri vas le pogubiti želi?

Sklep.

Vendar pa tudi do vas, keršanske duše! to zaupanje imam, da bote pametno volili in z besedami Izraelskega ljudstva mi odgovorili V. 16. Boga se hočemo zvesto do smerti deržati, naj pride črez nas kar rado. Jezusa hočemo ljubiti, njegovi zapovedi spolnovati in to toliko rajši in zvesteji, ker vidimo, kako se njegova sv. kri, njegov sv. evangelj od drugih z nogami tepta. Pod dvojno bandero se zbiramo; pravični pod bandero Kristusovo, hudobni pa pod bandero hudičevo, ker vojskovanje je naše življenje na zemlji. Zvesto se deržima bandere Kristusove, da premagamo hudiča in njegove hudobne naklepe. Serčno se podajmo v boj, hrabro se vojskujmo; zakaj če se ne bomo bojevali, tudi zmagali ne bomo in brez nebeškega plačila zmage zadobiti ne moremo. Le če do konca kot zvesti služabniki Jezusovi, njemu stanovitni ostanemo, se bo nam Bog tam v nebesih v večno plačilo prepustil. Amen.

Pridiga za angeljsko nedeljo.

(Kaj smo otrokom dolžni.)

„Glejte da ne zaničujete kterega teh malih! ker povem vam, da njih angelji v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih.“ Mat. 18, 10.

Vvod.

Človeka veseli, če kakega mogočnega za prijatla ima, na kterege se more zanesti, da mu v sili pomaga. Za koliko bolj se je nam veseliti, da celo angelje, nebeške duhove za prijatlje in varhe imamo, ja da ne le vsako kraljestvo, vsaka dežela, vsako mesto, vsaka ves, ampak vsak poseben človek, bodi si še toliko vbogi, svojega angelja varha ima. Tako nas uči sv. mati, katoliška cerkev, tako nam današnji veseli praznik vseh angeljev varhov pričuje. Že kraljevi pevec David poje: „Šiba se ne bo približala tvojemu šotoru; ker svojim angeljem je zapovedal zavolj tebe, da naj te varujejo na vseh tvojih potih.“ Ps. 90, 10 in 11. In sv. Pavl piše v listu do Hebrejcev od angeljev: „Ali niso vsi služabni duhovi, v strežbo poslani zavolj tistih, kateri bodo delež zveličanja prejeli?“ Hebr. 1, 14. Akoravno pa vsi svojega angelja varha imamo, ga imajo posebno nedolžno otročiči. Zato je tudi današnji praznik posebna tolažba za starše, učitelje in izreditelje otrok, ki vejo kako mogočnega varha da imajo otročiči. Pa ne le tolažba, ampak tudi podučiven izgled jim je današnji praznik, da naj bojo tudi oni angelji varhi tistim, kateri so jim izročeni. Kaj smo tedaj otrokom dolžni! To naj bo zapopadek današnje pridige. Zvesto poslušajte!

Razlaga.

Kako reven je človek in pomoči potreben kedar na svet pride! Kmalo bi poginil, ko bi mati tako ljubeznjivo za njega ne skerbela. Zategadelj so starši novorojenemu otroku pred vsem drugim skerb za telesno zdravje in življenje dolžni. Kolikrat se čuje, da otroci skoz nemarnost staršev, posebno matere ali pa domačih ljudi se na svojem mladem telesu poškodijo za vse žive dni ali pa celo ob življenje pridejo, da ali pri priči obležijo ali pa kruljevi ali drugače z bolehnim truplom po svetu se vlačijo. Koliko je takih otrok, katerim potrebne postrežbe pomanjkuje in zategadelj hirajo, kateri zavolj tega svojih telesnih moči razvijatine morejo in tako pozneje za beraško palico primejo ali pa zarano pod grudo morajo. Kdo je temu vzrok, kakor nemarni starši, kateri svoje otroke, zdrave in čversto

od Boga stvarjene, v revščino spravijo? Zatoraj, bodite jim angelji varhi za njih telesni stan; saj veste, da vam bo tudi od tega rajtingo dajati. Otroci pa bi vas kleli še noter v hladni grob, da ste jim tako slabo erbsino, pokvarjeno zdravje in siromaško življenje skoz vašo zanikernost zapustili.

Kako imenitna pa je dolžnost starišev, da za telesni blagostan svojim otrokom skerbijo, še bolj pa za njih neumerjoče dušice. Ali, bodi Bogu potoženo! da najde se še takih staršev, kateri po tem večjem skerb imajo, da otroci zdravi in krepki prirastejo, da si enkrat sami lahko svoj kruhek služijo; pa da bi tudi njih mlade dušice proti nebesom ravnali, jih izrejali za večno življenje, oj kako redki so taki starši, pa tudi kako neusmiljeni proti svojim otrokom, pravi njih rabeljni in morivci!

Zares nič lepšega, nič ljubeznjivšega pod solncem ni, kakor je nedolžno dete na maternem krilu. Kako se same nedolžnosti milo smehlja! Ali kedar ga zagledam na krilu brezbožne matere, se mi v serce smili, ker ne morem se te misli vbrani: „Bog vé, kaj bo iz tega otroka, ker se v takih rokah znajde.“

Koliko staršev, kateri sami nič ne morejo in tudi svojih otrok ne učijo moliti! Ali pa, kateri pravijo: „Naj le otroci bolj prirastejo in k pameti pridejo, potem jih bomo učili.“ Od tod pa pride, da toliko ljudi molitvo tako hitro pozabi in opusti, ker se je niso privadili. Pregovor pravi: „navada je železna srajca,“ kakor v hudem, tako tudi v dobrem. Zategadelj je treba mladega človeka od kraja k dobremu napeljevati, zakaj „česar se Janezek ne uči, tudi Janez znal ne bo.“

Zatoraj je hvalevredna navada, da keršanske matere svoje otroke že od mladih nog moliti učijo, naj tudi ne zastopijo še vsega, kar molijo. Priljubljena molitva bo njih najboljša podpora v vseh nevarnostih tega življenja. Iz svoje lastne skušnje vam povem, da ves čas svojega duhovnega pastirstva, kedar sem z otroci opraviti imel, sem vsigdar po njih tudi starše spoznal. Pridejo otroci v šolo, kateri se še prekrížati ne znajo, vem, da imajo malopridne starše. Pridejo pa tudi taki, kateri še višje šolarje v molitvi in v znanji keršanskega nauka presegajo, si mislim: „Starši, posebno mati more pridna biti, prijateljca svete molitve.“ Oj kako se angeljci božji radujejo nad takimi materi, ker vodnice so svojim otrokom proti svetim nebesom, angelji varhi jim so, kateri jih varujejo po potu sedajnega življenja in jim stezo kažejo v edino srečini nebeški dom. Srečni pa otroci, kateri iz rok hudobne matere v roke keršanskega posla pridejo, tudi taki posli so angelji varhi otrok, kateri so jim izročeni. V časih varučka, keršanske pobožnosti vneta, čez otroke več zamore, ko lastna mati, ona jim pravega duha vcepi, jih Boga spoznavati in moliti uči, jim veselje nad nebeškimi, zveličanskimi rečmi vsadi in jih tako od široke ceste pogubljenja odverne, na nebeško pa pripelje. — Gorje pa takim staršem, kateri svojim lastnim

otrokom pohujšanje dajejo! Oni bi jih imeli pred kugo pohujšanja obvarovati, pa jih še sami okužijo. Kedar bo njih mervto truplo od červov že razjedeno, še bodo njih slabi izgledi v spačenih otrokah naprej živeli in se razširjali, po otrokih od njih pohujšanih bojo še v grobu grešili. Zatoraj svari ljubi Jezus, ki pravi: „Kdor pa pohujša kterega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat, in bi se potopil v globočino morja.“ Mat. 18, 6.

Preveselo je bilo videti, kako je božji Zveličar otročiče k Sebi poklical, in jih blagoslovil rekoč: „Pustite otročiče, in nikar jim ne branite k meni priti; zakaj takih je nebeško kraljestvo.“ Mat. 19, 14. In takemu otroku, ko mu je zveličanji pripravljeno, ga vzeti, svetih nebes ga obropati skoz to, da ga pohujša, da ga z besedo in z djanjem v greh napeljuje, to je hudobija. Tak nemarnež otroka hudiču izroči, še pred ko se očenaš moliti uči. — Da bi tedaj nikdar ne pozabili, da njih angelji obličje nebeskega Očeta gledajo! Kako bo enkrat zapeljivca sprejel, kedar se bo moral pred božjem tronom prikazati! Bog sam bo njega tožnik in bo duše od njega nazaj tirjal, ki jih je on pohujšal in pogubil.

Včasih se pa nahajajo napake tudi pri takih otrocih, kateri so pridnih pobožnih staršev, zakaj vsi smo v grehu spočeti in ni ga čistega, še otroka ne, eno uro starega. To grešno nagnjenje se more v otroku zaterati, če z lepim ne gre, s šibo. Zakaj: „Komur se šibe škoda zdi, sovraži svojega sina; kdor ga pa ljubi, ga vedno strahuje.“ Preg. 13, 24. Zatorej „ne odteguj otroku krotitve, zakaj če ga s šibo udariš, ne bo umerl. Ti ga boš s šibo udaril, njegovo dušo pa boš pekla rešil.“ Preg. 23, 13—14. — Je takih staršev, kateri nočejo svojih otrok telesno krotiti in kaznovati, da bi jim na zdravji ne škodovali; pa jim na duši škodujejo, da se otroci spridejo, sprideni prirastejo in živijo, staršem na sramoto in žalost, sebi pa v pogubo; kakor se bere v bukvah preg. 29, 15: „Šiba in svaritev podelujete modrost; deček pa, ki je svoji volji prepuščen, dela sramoto svoji materi.“

Zatorej, podučujte svoje otroke že od mladega v keršanskih resnicah in vadite jih strahu božjega. Ne pripovedovajte jim od neumnih, praznih ver, od lažnjivih, izmišljenih prigodeb, pač pa od ljubega Bogá, kateri je povsod, v nebesih in na zemlji, v visočini, kakor v globočini, v temi kakor v luči, govorite jim od ljubega Jezusa, prijatelja pridnih otrok; tudi jim včasih kako pobožno veselje napravite, pa o božiču, ali pa kedar k spovedi, posebno k prvemu sv. obhajilu gredo. Povejte jim, da je Zveličar neke dni tudi tako otrok bil kakor so zdaj oni, da jih ljubi, da jih pri sebi v nebesih imeti želi. Posebno dan današnji jim govorite od njih angeljca varha, kateri nad njimi čuje in jih vsega hudega varuje, naj bi Ga le prav radi imeli in mu lepo pokorni bili. Oj kako vas bodo radi poslušali in vaša beseda — da vi sami ne mislite — se bo

njih otroških src prijela in sad rodila, kedar bodo znabiti že davno spernjene vaše kosti.

Čujte, kako sv. Pavl opominja keršanske očete: „In vi očetje! nikar ne dražite svojih otrok k jezi, temuč zredite jih v podučnji in svarjenji Gospodovem.“ Ef. 6, 4. Naj bo vaša cela hiša živi temelj božji vi pa tako rekoč škofovi, kateri službo večnega Boga v njem opravljajo.

Sklep.

Ti pa, keršanska mati! Poglej svojega dojenca, ki ga na persih imaš. Od tebe ima telesno življenje, še duhovsko mu daj. Strašna je resnica: ali nebeški angelje na tvojem maternem krilu počiva, ali pa, kar Bog varji, peklenki pogubljenec. Ali postane eno ali drugo, to je na tvoji materni skerbi ležeče. Ako ti svojo dolžnost storiš nad otrokom, bo enkrat dedič življenja, tebi v čast, sebi v zveličanje. Srečna si, ako nisi le svojih otrok za ta svet porodila, ampak tudi za nebesa, pa jim tudi v taiste pomagaš. Vi vsi, ljubi moji! kolikor vas je tukaj zbranih, kateri imate z otroci opraviti, skazujte jim to angeljsko službo, da jih varujete, da jih vodite, dokler se sami ne morejo. Naj se vam ravno otroci vstavljajo, enkrat vam bodo hvaležni, posebno v večnosti; kjer vas bodo za svoje prve dobrotnike hvalili, za svoje angelje varhe in pomočnike svoje zveličanja. Amen.

Pridiga za XVI. pobinkoštno nedeljo.

(Zakaj je Bog nedeljo postavil?)

„In glej! vodeničen človek je bil pred njim.“ Luk. 14, 2.

Vvod.

Kakor o veliko drugih rečeh, so Judje in posebno Farizeji tudi o praznovanju sabote, Judovskega praznika veliko praznih ver imeli. Zato tudi Jezusa niso hotli za Mesija spoznati, ker je ob sabotah bolnike ozdravljaj. Zato jih je Jezus po današnjem sv. evangelji, pred ko je vodeničnega ozdravil, vprašal: „Ali se sme v saboto ozdravljati?“ Luk. 14, 3. Ako so pa Judje bodisi iz prazne vere ali pa hinavščine saboto toliko obrajtali in tako vestno praznovali:

kaj naj rečem o toliko kristjanih, kateri nedeljo nič ne obrajtajo, in se prederznejše, iz same posvetne dobičkarije in v sramoto tretje Božje zapovedi ta den naj težejše dela brez potrebe opravljati, kateri le po svojem posvetnem dobičku hodijo ali pregrešno se razveseljujejo?

Naj tem, pa tudi vsem drugim v nauk danes razložim, za kaj da je Bog nedeljo postavil, da bi iz tega spoznali, kako krivično, nespametno in pogubno je oskrunjevanje sv. nedelje. Poslušajte!

Razlaga.

I. „Moje sabote sem jim dal, da naj jim bojo v znamenje med menoj in med njimi, da naj vejo da sem jaz Gospod, ki jih posvečuje“ tako Bog že po svojem preroku govori in s tem na znanje da, da njemu naj ljudstvo dni počitka daruje in njegovo čast skoz to povišuje. Vse je Bog k svojej časti naredil, posebno si je pa en den v tednu, sveto nedeljo k temu izvolil, da njemu na čast praznujemo, razun potrebnega dela le njemu ta den služimo na znanje Gospodovega dné. V nedeljo je bil Bog svet stvaril, v nedeljo je Jezus od smerti vstal pa tudi sv. Duh prišel na apostole; koliko živih spominov in močnih nagibkov, da naj den, ko so se take prečudne in za nas predobrotljive reči godile, hvaležno častimo in spodobno posvečujemo. Na to meri vse naše nedeljsko obnašanje. Ako v nedeljo od dela prenehamo, Gospodu na čast storimo; ako se praznično oblečemo in v spomin nebeške gostije si kaj boljšega na mizo prinesemo, se zgodi Gospodu na čast; ako svojo pobožnost v cerkvi opravljamo, naj bo k časti Gospodovi, ako po rodovitnem polju božje dari in njegovo dobroto premišljujemo in občudujemo ali pa tudi si kako pametno, pošteno veselje vživljamo, tudi to naj bo Bogu k časti. Že kedar v saboto večerniče ali v nedeljo juternico zvonj, naj se naše serce k Bogu povzdigne, naj nam bo pozdravljen sveti den, ki bode toliko milijonov pobožnih duš v Gospodu skupaj zbral, obhajati njegovo čast; celi dan naj bo k temu posvečen in kedar nedeljsko solnce zopet za gore gré, zahvalimo se Očetu nebeškemu, ki nam je zopet en den preživetil dal Bogu v čast in naj slajši razveseljenje. To je tedaj prvi namen nedeljskega praznovanja, drugi pa je:

II. da se delaven človek spočije od svojega truda in si nove moči nabere za prihodnje delo. Tako se glasi zapoved Božja II. Mojz. 20, 8—11: „Spomni se, da posvečuješ sabotni dan. Šest dni delaj in opravljaj vse svoje dela sedmi dan pa je sabota Gospoda, tvojega Boga; ne delaj nobenega dela, ne ti, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne ptujec, ki je znotraj tvojih vrat. V šestih dneh namreč je Bog vstvaril nebo in zemljo, in morje in vse kar je v njih, sedmi dan pa je počival; toraj je Bog blagoslovil

sabotni dan, in ga je posvetil.“ Ste čuli, ljubi moji! kako je Bog sam v svoji očetovski previdnosti sedmi den za počitek odločil ljudem in živadi da naj vsaka božja stvar ta den se oddehne od svojega dela in pri miru bo. Oj kaka neizrekljiva dobrota je ta božja zapoved! Da je ne bi bilo, tudi gospodarji bi svoje ljudi kakor sužnje neprenehama k delu vpregali in neusmiljeno priganjali, kakor se žalibog! že zdaj po fabrikah godi, kjer na Gospodov den nič ne porajtajo. Vedno tožujejo, vedno kričijo, da je preveč praznikov, da delavci preobilno praznega časa imajo in jim, namreč gospodarjem, preveč dobička uide. In ko bi po njih volji šlo, še večje bremena bi svojim delavcem nakladali, nedeljski počitek jim celo vkradli. Zatoraj zahvalite se, keršanski delavci! svoji materi cerkvi, da vam je vsaj en den v tedni rešila, da vam je dopuščeno počivati in se za novo delo krepčati. Cerkev je naj boljša varhinja modre človeške delavnosti, dokler le ona delavne moči skoz tretjo zapoved božjo pri dobrem zdravju obderži in nenasiťljivo lakomnost tistih kroti, ki bi radi svoje delavce presilili; toda cerkev jim jez postavi, rekoč: „Do tod in ne dalje.“ En den mora delavec imeti, da svoje zgubljene moči popravi in zopet za delo bo.

III Nedelja pa ni le za truplo počitek, temveč tudi za dušo prevžitek. Ona ti kaže, da nisi le na tem svetu domá, ampak da si s svojo neumerjočo dušo nebeški prebivavec, otrok božji; in kedar si med posvetnem hrušom in trušom svoj nebeški cilj in konec zgubil, nedeljska tihota kakor nedeljski glas ti ga drugoč najti pomaga. Kakor se za nedeljo vse po hiši lepo opere in osnaži, lepo oprano perilo oblečeš, otreseš in omiješ od sebe delavsko blato in prah in si ogerneš svojo lepšo suknjo in nedeljski plajš; ravno tako se duša tvoja skoz nedeljsko praznovanje olepša in za nebesa kinča. Ta nebeški kinč in lepoto ji dá vredno poslušanje božje besede in andohtljiva pričujočnost pri sv. maši, če ne pogostni, vsaj večkratni prejem sv. zakramentov, po katerih se duša vsake grešne nesnage znebi in očisti; pa tudi branje pobožnih bukev, za katero je ravno nedelja naj priložnejši čas, in veliko pripomore, da svoje serce od posvetnega odtergaš, na nebeško pa navežeš in se čedalje bolj posvečuješ. Od Jezusa se bere pri sv. Lukežu 13, 11—13: „In glej! žena je bila, ktera je imela duha bolezní osemnajst let in je bila sključena, in se nikakor ni mogla skloniti. Ko jo je pa Jezus videl, jo je k sebi poklical, in ji je rekel: Žena! rešena si od svoje bolezní. In je roke na njo položil, in precej se je sklonila in je Boga častila.“ Ravno to, kar je Jezus nad to žensko storil, se še vedno in sicer nedeljo na nedeljo med nami ponavlja, da neštevilno duš na pozemeljsko obrnjenih in v taisto zakopanih se po koncu proti nebesom zravna, satanove vezi se jim raztergajo in se s pomočjo Jezusovo ozdravijo grešnih ran in bolezen, ki so se jih pri posvetnih opravilih svojih nalezli. Zatoraj naj bo slednja nedelja den veselja in priserčnega hrepenenja za tvojo dušo; reci s kraljem Davidom:

„Moja duša hrepeni in koperni po lopah Gospodovih. Moje serce, in moje meso se veseli v živem Bogu; vrabec si namreč najde hišo in gerlica svoje gujezdo, kjer izvali svoje mladiče; jaz pa naj najdem tvoje altarje, Gospod vojskinih trum, moj kralj in moj Bog. Blagor jim, kateri prebivajo v tvoji hiši; o Gospod! vekomaj in vekomaj te bodo hvalili.“ Ps. 83, 3–5.

IV. Naj vam še na dalje pomen nedeljskega praznovanja razložim; ono nam kaže, da smo vsi ena družina pred Bogom, On pa vseh nas ljubeznjivi Oče. Vse sorte ljudi nahajaš po svetu, bogate, vboge in srédnjega stana, imenitne, mogočne, pa tudi slabe in zaničevane, kmečkega, rokodeljskega, kupčijskega stanu, pa tukaj pred božjem obličjem v nedeljo zbrani, ga ni razločka med njimi, razun po večji ali manjši pobožnosti, kralj ali berač, v cerkvi sta si brata, gospodar ali hlapec v cerkvi sta si brata. Tukaj ga ni ne kmeta ne gospoda, tukaj so sami služabniki Božji in sveta nedelja jih skupaj združi.

Kaj si vendar kričači sedajne dobe prizadevljajo, da bi vsaki razloček med ljudmi odpravili, rekoč, da smo si vsi bratje po svojem Adamovem rodu. Res je, kar pravijo, pa pred svetom to ne bo nigdar obveljalo, in ravno tisti, kateri na to naj bolj silijo, bi naj manj jenjali od svoje veljave. Postavite danes vse ljudi na eno stopnjo in zmerite jih po eni meri, jutre bo že ves svet drugoč zmešan, eden naprej drugi nazaj porinjen; to že človeška natora seboj prinese. Le tukaj v cerkvi vidimo to enakost in bratrnost vresničeno, sveta nedelja nam jo pokaže. Kako tolažljivo je to za vbogega človeka, da, čeravno povsod z nogami teptan nikjer pravice ne najde, tukaj v cerkvi jo najde, kjer se Božjega otroka čuti.

V. Še od ene strani se nam nedeljsko praznovanje priporoča in vidimo v tem posebno dobrotljivost Božjo, po kateri je nedelja tudi za razvedrenje in razveseljenje človeka postavljena. Nedelja je podoba in napovedovavka svetih nebes, zatoraj dan veselja ne pa žalosti, da bi glavo pobešali; toda to nedeljsko veselje mora v Gospodu biti, čisto, nedolžno, da Bog žaljen ne bo in da si mir svoje vesti ne razderemo. Povej mi zdaj eden: „Je to pravo, priserčno veselje, ako v nedeljo razsajaš kakor ajd, svoje črez teden zaslužene krajcarje zapiješ ali zaigraš, pozno v noč ali pa znabiti do belega pondeljka razbijaš, preklinjaš, se tepeš, ljubi ponočni pokoj poštenim ljudem kališ in še druge nerodnosti doprinašaš, da se drugi den ves pobit in otožen ali pa serdit iz spanja zbudiš? Žep prazen, glava boleča, vest pa hudo ranjena in za celi cent z greh, katere si na Gospodov den doprinesel obtežena; in zdaj bi imel zopet na delo iti, ki ti le merzi, z oslabiljenem truplom, z nevoljnem srcem, verh tega te pa še tvoji po zasluženem kregajo. Oj to je veselje, da Bog se vsmili, med katerim se le hudoba raduje in ti že jamo tvoje časne sreče in nebeškega zveličanja koplje, koliko bolj modro tisti ravna, ki nedeljsko veselje po pameti, po keršanskem uživlja! V tovaršiji

dobrih, keršanskih prijateljev kake ure z lepimi pogovori se kratkočasi, já in pije do prave mere, da pri svoji čisti pameti ostane, dragi denar pa v žepi, da si še za tiste dni kaj prihrani, ko bo sila pritisnila; v Božjem miru sv. nedeljo preživi, o pravem času se spravi na dom in veselega serca se vleže na postelj in Boga hvali za vse dušne in telesne dobrote sv. dné. Drugi den pa se nima grevati ne hudovati, vesel iz spanja vstane in se na novo oživljen k svojemu delu poda.

Sklep.

To je tedaj petero predobrotljivih namenov ki jih Bog z nedeljo ima: da se poviša njegova čast na zemlji in da mu služijo vsi ljudi; lepšega opravila pa na svetu ni, kakor je to; zakaj ono je prav za prav nebeško in angeljsko. Nedelja naj vam pa tudi bo den počitka za truplo in prevžitka za dušo, da na obojih popravite, kar se je čez teden skvarilo na njih. Nedelja nam je na dalje zastava in živa podoba prave, keršanske enakosti, tako rekoč podoba nebeške družine, kjer le taisti zmed izvoljenih več veljajo, kateri Boga bolj ljubijo; je pa tudi zadnjič den poštenega veselja in nebeške radosti. Oj da bi kristjani te namene Božje prav razumeli, zakaj da je nedeljo postavil in po njih zvesto ravnali! Mirno in srečno bi teklo njih življenje, teden na teden, leto na leto, dokler ne pride večna nedelja, večno leto. Naj bi svete nedelje vredno posvečevali, povem vam: Božji žegen se bo po lastni Božji obljubi čez vaše hrane razlil, čez vaše ngrade, njive in travnike, čez vašo živad in tudi čez vaše trupla; gnada božja pa čez vaše duše in serca, da bote v vsem dobrem in zveličanskem veselo napredovali, enkrat pa večno veseli praznik obhajali. Amen.

Pridiga za dan Marijinega rojstva ali Mali Šmaren.

(Ženske! pomagajte širiti božje kraljestvo.)

„Jakob pa je rodil Jožefa, moža Marije-
iz ktere je rojen Jezus, kateri je imeno,
van Kristus.“ Mat. 1, 16.

Vvod.

Priserčno pozdravljajo cerkveni očaki in učeniki danešnje veselo godovanje Marijinega rojstva, rekoč: „Praznujmo z radostjo rojstvo

Marije, po katerem bilo je veselje oznanjeno celemu svetu. "Kar je zgodnja denica ali juternja zarja, ki černo noč razpodi in nam beli den oznanjuje, to je Devica Marija s svojim rojstvom za nas, ki nam napoveduje, da bode kmalo vzhajalo veličastno solnce pravičnosti na mračnem nebu človeštva, Jezus Kristus, ki je noč greha in prekletstva od nas pregnal in zveličanja svitli den pripravil človeškemu rodu. Po Marijinem izgledu in njenih stopnjah je pa tudi še danesnji den posebno ženski spolj poklican in k temu odločen, noč greha razsvetiti in beli dan keršanskega življenja, in Božjega kraljestva pripeljati, ali vsaj po zmožnosti k temu pripomagati. Naj vam danes razložim:

I. Kako naj keršanske device to storijo?

II. Kako zakonske žene?

III. Kako matere? Poslušajte!

Razlaga.

I. „Božje kraljestvo ne pride s svetlostjo,“ je djal Jezus farizejem, ko so ga prašali, kdaj se bo mar prikazalo. Tiho pa globoko kakor pohleven dež kraljestvo Božje človeške serca predere in svoje korenine v njih požene s pomočjo ženskega spola, pobožnih devic, pridnih zakonskih tovaršic in hišnih mater. Da pa bojo kdaj temu preimenitnemu opravilu kos, mora pred vsem drugim njih samsko življenje brez madeža, deviško biti, da si vse tiste čednosti prisvojijo, ktere je v zakonskem stanu treba, ako hočejo v njih druge podučevati. Ljubi moji! ne bom vam še le na dolgo in široko popisoval, kar ste tako že dostikrat čuli, kako je Devica Marija naj lepši izgled vsakoršne čednosti vsa v molitev zamaknjena, kakor jo je angelj Gospodov na vse zgodaj že našel, vsa čuječa, ki se je celo angelovega prihoda v podobi lepega mladenča prestrašila, vsa delavna, ki si je z delom svojih rok svoj kruh služila; le eno vam povem keršanske device! ako hočete za blagor človeštva neizrekljivo velikega doprinesti, prizadevajte si po Marijinem zgledu biti čistega serca, proste vsega poželjenja po posvetnih veselicah, čednostnega obnašanja, varujte se razuzdanosti in hinavske prenapetosti. Bodite prijateljce svete molitve, polne globoke, ponižne, priserčne pobožnosti in ne iščite štimanja pri posvetnih ljudeh. Pridne pri svojem delu, tihe, vbogljive, krotke, usmiljene, tako naj vse device bojo, povem vam veliko zveličanega sadu za druge bi že v samskem stanu obrodile. Naj bi popisana keršanska zderžljivost vse device kinčala; tedaj bi se tudi gerda razuzdanost in prederznost ki je prava kuga sedajnega časa med našo mladino ne vrinila. Naj bi se razuzzdancem in zapeljivcem krepko vstavljale, jih po zasluženji zaničevale, kedar se vas nesramno lotijo, naj bi kazale z besedo in djanjem, da vam deviška čast čez vse drugo gre: zares! nesramneži ne bi se toliko podstopili. Tako pa le prerade, jim še priložnost dajejo, se ž njimi

potikujejo in nemarno pečajo in s tem tudi razujzdanost moškega spola redijo in podkurijo. V življenji mučenikov se pogosto bere, da čednostno obnašanje keršanskih devic je ajdovske zapeljivce ostrašilo, da so opustili svoje gerde naklepe, in še celo kristjani postali. Vidite tukaj keršanskega devištva čudovitno moč!

II. Toda ni jim veliko dano, v vednem devistvi živeti; večidel jih zakonski stan si izvolji; in da ta stan ni kaj grešnega, vidimo iz tega, ker je od Boga Samega naravnano, da se človeški rod spodobno pomnoži. Pa tudi zakonska žena, ako je polna duha pobožnosti lahko veliko za razširjanje kraljestva Božjega stori. Koliko priložnost ona ima, tudi moža napeljevati na dobro stezo in mu k zveličanje pripomagati s tem, da mu krotko prigovarja in ž njim voljno poterpi! Mož, kterega že razne opravila po sveti gonijo, čuje in vidi ali bere tu in tam kaj takega, da se mu sveta vera in privajena, domača pobožnost spodkopava, da je bolj raztrešen in nemaren pri molitvi in drugih Božjih rečih, bolj okoren za svoje keršanske dolžnosti, ali pa da jih celo opušča. Pri tem takem ne sme zakonska tovaršica, ki svojega tovarša po keršansko ljubi, brezskerbna biti, ko vidi, da je moževa duša in zveličanje v nevarnosti; ona trepeče, kedar pomisli, da bi on znal kdaj ločen biti od večnega veselja. Tedaj preišljuje, kako bi ga rešila, kako bi ga k sveti cerkvi in njenim zapovedim nazaj pripeljala. V takem stanu je včasih le ona sama še kos, možu kaj zveličanskega povedati, ker se on keršanskega podučjenja le prenavadno izogiblje ali pa pred njim svoje serce zapira. Kar pa njeni nauki ne zamorejo, to storiyo njene prošnje; kjer tudi prošnje ne obveljajo in le glube ušesa najdejo, omečijo solze, solze priserčne ljubezni do moža in žalosti črez nje prenesrečni dušni stan; in z vsemi temi pripomočki k zveličanju bo vedna molitva sklenjena, da bi se moževo serce kedaj omehčalo in k Bogu spreobrnilo. In v tem svojem prizadevanji ne smeš obnemagati, naj bi ravno dolge leta terpelo; gnada Božja ima svoj čas, in ta čas moramo ponižno in poterpežljivo pričakovati, da sad zveličanja dozori. Sv. Monika je 17 let z ajdovskim možem poterpela in za njega goreče molila, da bi se vendar le spreobrnil in pokristjanil, pa je tudi to srečo res, čeravno še le na njegovi smertni postelji učkala. Tako tudi tebe sv. Pavl vpraša: „Od kod veš, o žena! če ne boš moža zveličala?“ I. Kor. 7, 16. K lepim besedam naj še pristopijo lepi izgledi zakonske tovaršice, izgledi pobožnosti, marljivosti in delavnosti, lepega hišnega reda in ljubeznjive skerbi za moževe pravične potrebe in želje. In zares terd ko kamen bi moral biti, da bi se s tem ne dal omehčiti in na boljša pota spraviti, da bi zopet začel svoje keršanske dolžnosti spoštovati in spolnovati in ti veselje naredil, da bi bila drugoč tudi pred Bogom enega, vernega serca, tako rekoč ena duša.

III. Pa še več vpljiva ima keršanska mati na svoje otroke, ki so prihodnje veselo upanje za cele rodove. Otroci pa bojo to,

kar stariši iz njih naredijo; posebno pa mati, okoli ktere se zmirom mudijo. Keršanske matere! nikar ne zamujajte lepih priložnost, ktere vam Božji stvarnik ponuja in daje, seme pobožnosti v otroške serca vsaditi. Nikar ne misliti: Saj so še vsi mali, še niso za nauk ali za strah. Ako se obotavljate z naukom, lahko sovražna roka prej pride in ljuljko vseje v mlado serce. Pervo, od česar se naj menite s svojimi otroci, naj bo ljubi Bog; pervo kar jih naj učite, naj bo kratka priserčna molitvica k Bogu. — Kedar pa otrok že kolj priraste, govorite mu od ljubeznjivosti, lepote in dobrote Božje; učite ga, da Boga ne sme žaliti z grehom, ampak da mu mora pokoren biti, ga ljubiti. Pri vsakem gromenji, kedar otroka strah obide, pripovedujte mu od Boga, nebeškega Očeta, ki je na malopridne otroke hud; pri vsakem grižljeji kruha mu dajte na znanje, kdo ga je dal. Z besedo in zgledom učite jih po potu Božjih zapoved hoditi, Boga se bati hudega se dogibati, vse dobro pa storiti. Naj se vam vaši otroci preveč ne smelijo, ako je treba, da jih včasih v strah vzamete, zakaj tako govori sv. Duh: „Hudobija je globoko v otroško serce vraščena, ali šiba jo spodi.“

Pa ne le prva leta ampak tudi pozneje, keršanske matere! skerb imejte za svoje otroke; zakaj nobeden nauk se otroka tako globoko ne prime, kakor materni. Spomnite se Božje matere, ktera je svojega Jezuska še le 12 letnega v tempelj peljala, vsem keršanskim materam v izgled, kako naj tudi one svoje otroke k vsem, kar je Božjega že od mladih nog napeljavajo. Nikar ne zabite prevelike, serčne bridkosti, ki jo je Marija občutila, ko je bila Jezusa zgubila kako je žalovala in jokala po njem, dokler ga ni zopet našla. Zualo bi se goditi, kakor se je v sedajnih časih le preveč bati, da tudi vaši otroci, kedar že bolj v leta pridejo, pot čednosti in pobožnosti zgrešijo in ne marajo več za molitev ne za druge Božje reči; da nočejo več vbogati ali nič ne pustijo si kaj dopovedati; po slabih tovaršijah se potikujejo. Zares to bi vam moralo serce tergati, ko bi take nemarne otroke imeli. Ako so pa vaši otroci že sprideni, hodite za njim z vednim opominovanjem in svarjenjem in nikar se ne naveličajte. Dokler ste, keršanske matere! žive, imate to pravico pa tudi dolžnost do svojih otrok, kakor so tudi otroci po Božji zapovedi dolžni, da vas poslušajo. Sv. Avguštín je že bil 30 let star in naj bolj sloveči učenik v Rimskem cesarstvu, pa je vendar svojo mater, sv. Moniko poslušal.

Sklep.

Ljubi moji! Ne morem vam zamolčati svojih misel, kedar vaše otroke v šolo dobim. Nekteri že znajo prav dobro moliti vse, kar je potrebno, da zveličanje zadobijo če ravno še ne razumejo, drugi pa se še prekrizati prav ne znajo, še manj pa očenaš ali vero moliti. Tu si jaz kmalo razrajtam, koliko kaj ura pri hiši bije, ka-

košne matere otroci imajo. Zatoraj vas prosim pri pet ranah Jezusovih, bodite prave matere svojim otrokom, ne pa terde mačehe; dojte jih z mlekom zveličavnih naukov, vodite jih k molitvi, k pokorščini, k čistosti in pravi delavnosti, da jim naj dražši zaklad sv. vere in keršanske pobožnosti priskerbite in zapustite in jih niste le za to revno zemljo, ampak za nebesa rodile. — In vi, keršanske zakonske žene! bodite pravi angelji varhi svojim možem, da jih od hudega odvrčujete in k vsemu dobremu pot kažite, kakor sta zdaj mož in žena skupej združena, tudi v večnosti ločena ne bota. — Vi pa, keršanske device! ponižnega in krotkega serca! naj se sveti luč vaše pobožnosti in čistosti pred prešestnim rodod, da naši mladenči na visoko čast in imenitnost keršanskega devištva verujoči, ga vredno spoštujejo in z vašimi lepimi izgledi spreobrnjeni podobno po svojem stanu živijo. Amen.

Pridiga za god sladkega imena Marije Device.

(O lepoti Marijinega imena.)

„Ime Device je bilo Marija.“ Luk. 1, 26.

V v o d.

Pridni otroci se veselijo godevnega dneva svoje matere, jim tudi prinesejo kaj za vezilo če družega ne, vsaj svojega serca vošila za ta den, je svoje serca same. Pa je tudi naša dolžnost današnji praznik, ko obhajamo god presladkega imena Marije, naše nebeske matere. Naj prekipijo naše serca tistih otročjih čutil, ki jih imamo do nje, naj oznanujejo usta, česar je serce polno.

Dobri otroci pa tudi želijo zvedeti, kaj materno ime v sebi zapopade in ravno to tudi mi hočemo Marijinem imenu. Naj vam to prelepo ime nekoliko tolmačim, da je namreč:

I. Naj sladkejše;

II. naj svetejše;

III. naj mogočnejše za Jezusovem. Poslušajte!

Razlaga.

I. Ime Marije je za Jezusovim naj prijetnejše, polno sladkosti in ljubeznjivosti; ona je kakor razlito olje, kakor lepo dišeči balzam;

zdi se mi, kedarkoli Marijo imenujem, ko da bi se vesela v igred dolj spustila v serce, polna cvetečih rož in veselega petja.

Da le eno čednost Marije omenim, njeno preljubeznjivo pohlevnost; da ni bilo nigdar ojstre besede slišat iz njenih ust, ne kake nevolje videti na njenim obrazu; ni se nigdar prenaglila v svojem govorjenju, ni nikoga žalila ali hudo sodila: le gola ljubezen in prijaznost se je razlivala po vsem njenim obnašanju in jo vsem prijetno storila. Zares kakor se bere o njej: „Kakor terta sem sladek in dišeč sad rodila; in moje cvetje je častitljiv in pošten sad. Jez sem mati lepe ljubezni in strahu in spoznanja in svetega upanja.“ Sir. 24, 23. Oj da bi jo mi posnemali, vsaj kolikor toliko! Da bi se ogibali vsega, vsaj, kolikor je nad nami ležeče, kar bližnjega rani, mu poleg nas prebivati pristudi! Da ne bi bilo toliko vjedanja, pikanja, hudovanja med nami, s katerim le drugim življenje grenimo pa tudi samim sebi ga obtežujemo, pa verh tega pa še božjo zamero si nakopavamo. Saj nas ravno današnji nedeljski evangelj uči, da se ljubezen do bližnjega od Božje ločiti ne da; le kdor bližnjega ljubi, je dopolnil postavo.

Naj bo toraj presladko ime Marija naš učenik, kako naj bi vse svoje zadržanje vravnali, da bode polno ljubezni, dihalo samo ljubezen, prijetno in sladko Bogu, pa tudi ljudem, da bo tudi nam veljalo, kar se v ravno taistih Sir. buk. bere: „Pridite k meni vsi, kateri me želite in nasitite se mojega sada; zakaj moj duh je slajši kakor med, in moja deležnina čez med in satovje. Moj spomin terpi vselej in vekomaj, kateri mene vživajo, so še lačni, in ki mene pijo, jih še žeja. Kdor mene posluša, ne bo osramoten; in kateri v meni delajo, ne grešijo. Kteri mene pojasnujejo, bodo večno življenje imeli.“ Sir. 24, 26—31.

II. Marijino ime je pa tudi polno vse svetosti, da ga ni svetjšega izmed vseh stvari.

Sveti so angelji, kateri noč in den Bogu strežejo, njegovo obličje gledajo, ga hvalijo od kraja nebes do konca njihovega. Sveti so posebno viši ali arhangeli, Kerubimi in Serafimi, kateri krog božjega trona stojijo in iz same božje bližine svetost zajemljejo, ki si je mi vbogi pozemeljski čeriviči še misliti ne moremo, ali vso svetost teh nebeških duhov presega Marija, ravno kakor solnce zvezde v svitlosti prekosi. — Kakor je Jezus, božji Sin naj svetjši, zapopadek vse svetosti, tako je Marija naj zvestejša podoba njegova, naj bolj popolnoma podoba svetosti. Zato tudi katoliška cerkev Devico Marijo čez vse angelje povišuje in jo čez vse zveličane duhove časti. Res je, ljubi moji! da smo revni, slepi, prazni vsakoršne čednosti, pač pa polni grešne gnjusobe. — Vendar, ker nas naš keršanski poklic k svetosti veže in brez nje tudi zveličanja za nas ni, naj bo toraj sveto Marijino ime nam v spodbujo, naj se vsaj prizadevamo, stegujemo po svetosti, da s sv. apostolom porečemo: „Bratje! jaz ne mislim, da sem že dosegel, eno pa, kar je za menoj sem pozabil,

in se stegujem po tem, kar je pred menoj, in se ženem doseči konec, odločeno plačilo gornjega poklica Božjega v Kristusu Jezusu.“ Fil. 3, 13, 14. Zato nas ravno tisti apostelj v istem listu uči: „Sicer pa, bratje! karkoli je resnično, karkoli sramožljivo, karkoli pravično, karkoli sveto, karkoli ljubeznjivo, karkoli je dobrega imena, če je kako hvale vredno obnašanje, to mislite.“ Fil. 4, 8.

Da si nismo kos leteti za svetostjo, vsaj lazimo za njo, kar je vendar boljši, kakor celo zaostajati, in usmiljeni Bog bode dostavil, kar je še pomankljivega na nas v njegovih očeh. da bi vsaj enkrat dospeli do te sreče in vsega greha rešeni se v Marijini sveti družbi znašli.

III. Marijino ime je pa tudi zadnjič za Jezusovem naj mogočnejši; vstrašijo se ga peklenške oblasti in bežijo, kedar to presveto ime slišijo; zavpajo na njega ne le posamezni kristjani, da jim bode po njem zveličanje došlo, ampak tudi celi narodi in kraljestva, ktere so se že od nekaj v Marijino varstvo priporočevali in od nje pričakujejo rešenja iz svojih stisk, pa tudi pomoči v tisti duhovni vojski, ktera se zdaj na zemlji bori, da se hudičevo kraljestvo razdere, božje pa postavi in vterdi. S pomočjo Marijinega imena je naše cesarstvo, kakor zgodovina kaže, že večkrat v vojskinih silah posebno proti sovražnemu Turku obstalo in še vedno obstoji; ja po vsi pravici moramo le Marijinej prošnji pripisati, da keršanstvo v naših krajih ni poginilo in turski sili jenjalo, ker ravno na god njenega presladkega imena bili so Turki od Dunaja odbiti in ni jih bilo več tako blizo nazaj.

Kaj ne bomo tudi mi zaupali nanjo, ki nam je dana od Jezusa samega za pribežališče, polna vsmiljenja in matrne ljubezni? — Le to vam povem: Dokler še Marija za nas prosi, ni se nam bati, je še pogubljenje daleč od nas. Le ko bi nas ona zavolj naše nevrednosti zapustila in se žalostna proč obrnila od nas, potem pa gorje nam! Zakaj tako pravi sv. Duh od nje, ali prav za prav ona sama od sebe: „Kdor se zoper mene pregreši, rani svojo dušo.“ Preg. 8, 36. Naj bo toraj naše zaupanje, pa tudi naša otroška vdanost proti Mariji prav živa in terdna; v skušnjavah, v nadlogah, le kličimo njo in vselej nam bode ložej; če si ravno očitne po moči pri priči ne skusimo, povem vam, ne bode prej ali slej izostala pomoč, in naše zaupanje ne bode goljufano; zakaj tako se bere od nje: „Zdaj tedaj, otroci! poslušajte me: Blagor jim, kateri ohranijo moje pota! Poslušajte nauk, in bodite modri, in nikar ga ne zametujte! Blagor človeku, kateri me posluša, in čuje pri mojih vratih vsaki den, in na me streže pri podbojih mojih dur. Kdor mene najde, najde življenje, in prejme zveličanje od Gospoda.“

Sklep.

Ker je tedaj Marijino ime tako sladko, pa tudi tako sveto in mogočno, kakor smo ravno slišali — po pravici se ponašamo, da imamo mater tako — toraj radi pa tudi spoštljivo in zaupljivo ga izgovarjajmo; naj nam bo kakor méd v ustah, kakor svetosti luč in mogočna bramba v sercu. Bog ne daj, ga po nemarnem izrekovati, temuč otroška ljubezen naj naš jezik vodi, kedarkoli ga izrečemo, naj se naše serce pri tem imenu ogreva za vse, kar je pravičnega, kar je svetega; naj se pa tudi k zaupanju zbuja, da bomo v tem imenu zveličani, da bi se nad nami vresničilo, kar sveta cerkev na današnji god prosi: „Daj, te prosimo, vsegamogočni Bog! da tvoji verni, kateri se svetega imena Device Marije veselijo, vsega hudega rešeni na zemlji, k večnemu veselju v nebesih dojdejo.“ Amen.

Govor za novo mašo.

(Govoril za vajo l. 1870. Ivan Stres kot bogoslovec v pričo Prezvzišenega kneza in nadškofa goriškega.)

„Ta je Gospodov dan; veselimo in radujmo se ga!“ Ps. 117.

Vvod.

Kaj pomenja lepo ubrano priterkovanje, ki se že nekaj dni sem miloglasno razlega? Kaj naj mislim o glasnem možnarjev gromu, ki se celi den pri zorinem svitu in v večernem mraku od hriba do hriba odmeva? Ali se hoče morda s tem naznanjati slovesen prihod kacega veljavnega oblastnika? Vaši žareči obrazi mi pravijo: Ne!

K čemu pa je krasni z beršljanom oviti slavolek pri vходу v cerkev, na katerem cela versta zastav v zraku plapolata? In vi, predragi poslušavci! zakaj ste se od blizo in dalječ v tako obilnem številu k današnji sv. daritvi snidli? Zakaj je tak nemir med vami? Pregibljete se, kakor morski valovi, ali kakor žitno klasje, kedar vetrič po polji pihlja!

K čemu je ta prazničnost v cerkvi in po vasi? Ali je morda občina spoštovanemu in ljubljenu rojaku na čast, kateri se danes s svojo mlado nevesto poroča, tako slavnostno cerkev in sebe oblekla?

Pa — zakaj bi od vas pričakoval odgovora — saj vidim z lastnimi očmi, zakaj da je današnje veselje, današnja izvanredna slovesnost! Tam le pred oltarjem Marijinem v sredi mnogoštevilnih svatov, katerim se serčne radosti oči bliščijo, stoji mladi ženin! Slovesno in pred vsem svetom pa s trepetajočim srcem nam bode danes dokazal, da so ga pred nekaterimi dnevi milostljivi in prečestiti škof z neomadeževano in v deviškem cvetu se razcvetajočo nevesto s — sveto katoliško cerkvijo za zmiraj zvezali! —

„Nova maša bo!“ „Nova maša bo!“ — to je bila skoraj edina govornica, ki je šla zadnje dni od ust do ust. „Nova maša“ je tedaj tista skrivna moč, katera vas je danes v tem svetišču zbrala!

Predragi kristjani! Prišel je osedopolni dan, ki bo gledal novoposvečenega mašnika pervikrat samega nekervavo daritev darovati Bogu v slavo; sebi, nam, človeštvu in vsem v Gospodu zaspalim vérnim v zveličanje; celemu okráju v veliko čast, in soseski v nepopisljivo veselje: „Ta je Gospodov dan, veselimo in radujmo se ga!“

Znano mi je dobro vaše odkritoserčno spoštovanje do duhovnov. Znana mi je ta čednost, Slovencem sploh lastna. Znano mi je iz zgodovine, da so tudi naši prededje zarad nje sloveli. Zato pa razumim serčno veselje, ki vas navdaja, kedar se zamorete kake nove maše vdeležiti.

Te vaše dobre misli, vaše spoštovanje, vašo ljubezen do duhovstva želim vterditi in pomnožiti; zatoraj sem vam volje dokazati: kako čestivreden, kako imeniten, kako vzvišen je duhovski stan.

Kje pa naj bi začel govoriti? Kamor obrnem svoje oči povsod vidim izraženo neizmerno visokost, povsod svetost dolžnosti in oblasti tega stanu! Ta ura bi mi bila veliko prekratka, ako bi hotel vse svete opravila duhovske službe opisati. Vendar naj poglobitnejša vam predstavim pred oči, ako vas pričam,

I. da je duhoven poslanec namesto Kristusa,

II. da je delivec skrivnost božjih.

Naloga visoka, naméra, ki moje slabe moči presega! Kako naj se derznem jaz nevrednež tacega posla? Ako bi od sebe dovolj moči pričakoval, goljufal in pregrešil bi se! K Njemu se ponižno obrnem, od ktereга izhaja vsak dober dar; sv. Jeronimu in sv. Zlatoustu se priporočam, ki sta vzvišenost in dolžnosti duhovskega stanu tako živo in neprekosljivo zgovorno opisala, naj bi mojim okornim besedam sladkost, zgovornost in prepričavnost sprosila, da bi Bogu v večo čast in vernim poslušavcem v zveličanje svojo nalogo vredno in zaslužno zveršil!

Kristjani moji! ali je mar potrebno, naj vas še prosim in opominjam, ko v tako važnem predmetu govoriti želim, da bi me pazljivo poslušali? Pripravite se!

I. del.

Ni kraja, ni dežele, ni naroda, ki bi svoje vere ne imel in svojih bogov ne čestil. To nam spričuje zgodovina človeškega rodú do današnjega dné. Naj so bile ljudstva omikane ali sirove, svojo vero so imele, akoravno slabo in dostikrat kervižejno. Zato je že pred 18 sto leti malikovavec Plutarh pisal: „Če svet obhodiš, najdeš mesta brez zidovja, brez kralja, brez znanstev, pa mesta brez truplov, ki bi bogov ne molila in jim ne darovala, nikdo ne najde!“ Ali mi je potreba opomniti, da nobena vera brez svojih služabnikov obstati ne more? Zgodovina vseh vekov nas tudi podučuje, da so vsi narodi služabnike svojih bogov zeló obrajtali in čislali. Na Egipčevskem so imeli perve mesta za kraljem. Rimci in Greki so jim dajali največe predpravice. Gorjé je bilo temu, ki bil enega teh malikovanskih popov le z besedico razžalil! V starem zakonu je pri Izraelcih Bog sam en rod izvolil, da je opravljaj službe v templu. Viši duhoven judovski je imel na čelu zapisano: „Posvečenec Gospodov.“ Vse to nam spričuje, da so bili judovski duhovni nena-
vadno spoštovani.

Kakor pa senca proti resničnosti so vse te časti malikovavskih in judovskih duhovnov proti imenitnosti, častitljivosti in vzvišenosti. Katoliških duhovnov! Poslušajte dokaze!

Prej ko je naš nebeški Zveličar svoje učence po širnem svetu razposlal, jim je govoril sledeče besede: „Kakor je oče mene poslal, tako vas jaz pošljem.“ S temi besedami je podelil apostolom in vsem prihodnjim katoliškim duhovnom vso svojo oblast, in jih je za svoje namestnike na zemlji odločil. Kot namestniki Kristusovi pa morajo duhovni delo Kristusovo v zveličanje človeškega rodú nadaljevati.

Naš Zveličar je bil začel svoje rešilno delovanje s tem, da je po judovski deželi hodil od kraja do kraja, in razsvetljuječo in ogrevalno luč edinoizveličane vere prižigal.

Ravno te dolžnosti imajo tudi duhovni. Izučeni v svetih vednostih in prešinjeni svetosti svojega poklica oznanujejo ravno tiste resnice in dolžnosti, katere je Jezus v Palestini, sv. Peter v Judovskem in v Rimu, sv. Janez v mali Aziji, sv. Tomaž v rodovitni Indiji, sv. Matevž po Afrikanških pokrajinah, in sv. Pavel skoraj po vsem takrat znanem svetu učil. Po pravici tedaj labko rečejo katoliški duhovni: „Poslanci smo namesto Kristusa!“ (2 Kor. 5, 20.) Glejte! komaj dorastejo nedolžni otročiči, ljubljenci Kristusovi toliko, da šolo in cerkev obiskati zamorejo, že se vstopi v njihovo sredo njih duhovni oča in jim razlaga resnice sv. vere, katerih naj večí učenjaki in naj bolj razsvetljeni modrijani malikovavski niso poznali.

Mlado dete raste kakor beka iz vode. Majhni dečki postanejo krepki in gibčni mladenči, in nežna deklica — podobna roži vertnici — se razvije v sramožljivo in berhko devico. Kako je pač lepo

videti mladino! V ognjenih in bistrih očéh ljube mladine gledamo kakor v ogledalu deviške duše; in na njenih belorudečih licih očarani občudujemo krasni cvet človeštva. Nebo in zemlja se je veseli! Koliko nevarnosti pa jej preti na opolzlem potu ničemurnega svetá. Nje cveteče zdravje, nje mična lepota je nje naj večja sovražnica! Kača zapeljivka se mota in lazi za njo, kakor za Evo v raji.

Kdo je pri teh nevarnostih mladini naj boljši svetovavec? Kdo njen najzvestejši prijatelj? Kdo njeni naj varniši varh? Kdo njen naj skerbniši oča? Duhoven jo prijazno opominja pred nastavljenimi mrežami. On jo napajo s čisto vodo neskaljenih Kristusovih nauk. On jo spodbuja z Jezusovim izgledom in nebeških devic, naj ne-omadeževano in čisto živi. On jo ljubeznjivo nagovarja, naj stanovitno in neprestano in pogumno bije boj s sovražniki, da si deviški venec ohrani. On jo še očetovsko svari, ako bi se bila že na krive poti obrnila, in ne miruje, dokler zašle ovčice ne pripraví na pravo pot.

Povejte mi deviške duše, komu se imate za svojo nedolžnost po milosti božji naj več zahvaliti? Ali ne vašim duhovnim pastirjem?

„Oznanuj božjo besedo in ne jenjaj, bodisi priložno ali nepri-
ložno, prepričaj, prosi, svari z vsem poterpljenjem in ukom,“ tako je sv. Pavel svojemu ljubljenu učencu Timoteju pisal. In to velja tudi duhovnikom.

Zato oni zvesto razodevajo zakonskim in gospodarjem njih velike dolžnosti, katere imajo do otrok in poslov, in jih spominjajo na veliko odgovornost, ki jih čaka, ako bi jih v božjem strahu ne izrejali in za njih dušne potrebe ne skerbili. V temi nevednosti tavajočim razsvetljujejo duše z lučjo Kristusovih nauk. Grešnike pa prijateljsko svarijo, in jim s psalmistom kličejo: „Strašno je pasti v roke živega Boga!“

In tako ne najdeš stanu in človeka, kateri bi od njega podučila in sveta ne dobil. Zato pa sme vsak katoliški duhoven reči z apostolom narodov: „Vsem sem vse postal!“ Predragi kristjani! vodo bi v Sočo nosil, ako bi vam hotel še nadalje naštevati dobrote, ktere delijo duhovni med vernike kakor oznanovalci božje besede. Dobro jih poznate sami, ker se jih pridno vdeležujete. To sem vam pa razložil, da spoznate, kako da je imeniten duhovski stan že v tem, da so duhovni poslanci Zveličarjevi, in da bi se vaše serca zmiraj bolj vnemale v goreči ljubezni do Jezusa Kristusa, kateri je samo apostolom in duhovnom dal vzvišeno zapoved: „Pojdite in učite vse narode . . . učite jih vse ohraniti, kar sem vam naročil!“

Pa ne le poslanska služba, ampak še druge opravila so, ktere duhovna vzvišujejo.

II. del.

Pojdimo zopet k sv. Pavlu po svèt, in poslušajmo ga pazljivo, kaj nam v svoji gorečnosti od duhovnov pravi: „Tako naj nas čísla

človek, kakor služabnike Kristusove in delivce skrivnost božjih.“ I. Kor.

Kristjani moji! Kolikor bolj imeniten je gospod, toliko bolj je spoštovan njegov služabnik. Kaj pa je knez, kaj vladar naj mogočnejše države proti kralju nebes in zemlje? In ravno duhoven je služabnik Jezusa Kristusa, kateremu je Bog Oča dal „narode v dedščino.“ Kaka sreča tedaj, in kaka čast za duhovne!

Vendar še ni bilo dovolj dobrotljivosti Zveličarjevi, da je duhovne za svoje služabnike izbral, kakor sam pravi: „Ne vi ste mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil, da greste in sad rodite, in vaš sad ostane vekomaj“ — ampak On jim v svoji neskončni milosti govori: „Ne več hlapce, ampak prijatle vas bom imeroval.“ (Jan. 15.) Ne tedaj od daleč in s strahom kakor hlapec svojemu učniku, ampak kakor ljubeznjiv in zgovoren prijatelj, da ž njim v njegovem svetišču zaupno pokramlja!

Glejte! Bog je le rekel besedo, in vse je bilo stvarjeno. Njemu tiče vse obstoječe. Celi svet je Njegov, vendar si še posebej izbira hiše, v katerih prebiva. Vsi narodi so Njegovi. „On nas je vstvaril, nismo se sami.“ Ps. 99. Vendar je nektere možé še posebej odločil, da bi Njega slavili, in človeškemu rodu Njegove milosti delili! In ti izvoljenci Gospodovi so duhovni.

Da homo pa bolj spoznali vzvišenost duhovna kot delivca skrivnosti božjih, spremljajmo ga v njegovih svetih opravilih. Stermeli bomo nad nesterpljivo bliščobo, ki ga povsod obdaja.

Vsak človek prinese s seboj na svet celo butaro nadlog in križev telesnih, in zraven še dušni madež, Adamov greh. Akoravno ni sam še nič zakrivil, ne more imeti neskončna svetost božja dopadajenja nad njim, dokler ga duhoven pri sv. kerstu podedovanega greha ne očisti. Pri sv. kerstu še le se duhovno prerodi, postane otrok božji, dedič nebeškega kraljestva in sodedič Jezusa Kristusa. Pri sv. kerstu ga duhoven obleče z belo obleko nedolžnosti, ktere po naročilu sv. cerkve nikdar sleči ne sme.

Rožni popki se kmalu razsujejo, tako se tudi otročiči telesno berzo razvijajo. Ali pa tudi v milosti in modrosti božji napredujejo, vé Bog sam. Gotovo je, da jih cerkev ne zapusti nikdar. Nevarnosti za otroka čem dalje rastejo od zunaj in od znotraj. Zato potrebuje pomoči in podpore, da ne omahne. Kdo mu pa to moč deli, če ne viši duhoven, škof, v zakramentu sv. birme?

O da bi človek ne bil tako slab! V svoji brezmišljenosti se odstranjuje leto za letom od Boga. On začne poslušati navdihovanja peklenškega nevošljivca, in grabiti za svetnim slepilom in broditi za njegovimi omamami, in ubógati lastne pohlepe — tako se pa le prehitro v grozno žalost angela varha bela obleka nedolžnosti oskruni — in z nedolžnostjo je zginil tudi dušni mir! —

Glejte! kdo je tam pokleknil pred spovednico? Deklica je v naj lepši dobi! Kako se jej rosi čelo! Kako jej derhteče život!

Kako se jej trese glas, kterega hočejo razburjene persi vdušiti! Kaj neki tako skrivnostno šepeta, in komu?

Glejte! na drugi strani je upognil kolena mož v naj čverstejših letih. Na obrazu se mu bere, da ga dušne bolesti terpinčijo. Vsa njegova zunajnost kaže, da išče zgubljenega miru za svojo dušo. In pri kom? O kaj bi vprašal po tem? — Duhoven sedi v spovednici kot spovednik! Deklica mu razodeva, da ne more prestati, odkar je bila v nevarnosti, svojo deviško lepoto zapraviti. In spovednik jo resno opominja, naj se grešnih priložnost bolj varuje, kakor kačje zalege, ako hoče lilijo nedolžnosti ohraniti. Saj Eva je prepovedani sad vtergala, ko je do njega prišla. —

In krepki mož odpira svojemu duhovnemu zdravniku globoke serčne rane, ktere so gerde pregrehe vsekale. Pripoveduje mu, kako so ostudne poželenja od začetka le poredkoma in potuhnjeno prihajale; kako so pa neberzdane kmalu razposajene in strastne postale; in kako je strast greh za grehom rodila. Odkritoserčno izpoveduje, da je iskal miru v bogastvu, v vživanji, v veselicah, pa povsod zastonj! Zato je poiskal spovednika. On mu zamore pomagati. Skesanemu mu s Kristusom kliče: „Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni!“ In čujte čudo! Kar duhoven razveže v spovednici, tudi v nebesih je odpuščeno. Omotljiva čast, neskončna oblast! Kje je človek, kje bogatin, kje mogočnik, kteri bi mogel razbiti okove, v ktere so pregrehe vklenile dušo človeško? O pač imajo moč in oblast njih telesa iz ječ in zaporov rešiti, pa njih duš, ki so v sužnosti greha, ne morejo osvoboditi! Le duhoven ima to oblast! Le duhovno sodbo Bog za svojo spozná! Le duhoven ima ključce za nebeške vrata! Le duhovnim namreč je bilo rečeno: „Katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni; in kterim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ Jan. 20, 22.

Ta oblast, grehe odpuščati, je tako nedopovedljivo velikanska, da po mnenju učenega in svetega kardinala Hugo-a Bog vsakemu spovedniku takole govori: „Nebo in zemljo sem stvaril. Tebi pa prepustim še blažje stvarjenje. Naredi mi iz grešne dušečisto; na pravi, da iz sužnje hudičeve moja hči postane.“ In sveti Avguštín terdi: „Veče je delo, iz grešnika pravičnega narediti, kakor nebo in zemljo stvariti.“

Potem ko je duhoven grešnika zopet z Bogom spravil, stopi pred oltar in obloži mizo Gospodovo z Najsvetejšim. Pokaže jim Jezusa Kristusa samega, kteri jih iz zlatega prestola prijazno vabi in kliče: „Pridite k meni vsi, ki ste obloženi; jaz vas bom pokrepčal!“

Kristjani moji! kdo je tako terdega serca, da bi ga ti nebeški glasovi ne ganili, ne presunili? Kdo bi se zamogel temu ljubeznjivemu klicu zoperstavljati? Vidim pač, kako same milote in serčnega blaženstva skesanemu in spovedanemu grešniku potoki spokornih solz po obrazu brazde delajo! Čujem, kako hrepeneči in koper-

neči s kraljevim pevcem zdihujejo: „Kakor hrepeni po studenčnici jelen, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog!“ Kdo je zopet oni mogočnež, kateri njih želje spolnuje? Kdo jim vstvarnika kot zastavo bodočega vstajenja in večnega življenja v zavživanje deli? Jeli kak angel? Jeli kak svetnik, ki je zapustil svoje nebeško prebivališče in se preselil v solzno dolino? Jeli kak posveten oblastnik? Ni ne angel, ne svetnik, ne kak drug veljak — duhoven je! Duhovska dolžnost je, dušno hrano in dušno življenje med vredne deliti. Blagor, trikrat blagor vsem tistim, kateri so pogostoma in po vrednem mizi Gospodovi približujejo! Svet mir, sad čiste vesti, jim že zdaj sveti iz oči. —

Kristjani moji! Stopite še dalje za meno v duhovsko svetišče! Ura se uri komaj umika; dan za dnevom berzo ferli, kakor bi imel peruti; mesec nam komaj pokaže polno obličje, že zgine — in letà tonijo v brezno lakomne preteklosti! Rožice na licih zvenejo. Obrazdi se bela koža. Moč oči pojemlje. Udje oterpnejo. Prikrade se starost, slabost in ž njo celi trop bolezní. Glejte ga, tam na postelji leži spehani bolnik! Luč njegovih oči bleđi; černijo se ustnice; lica se temni; terd postaja jezik; zamolkel glas kedaj pa kedaj iz pers nesrečnega pridere; leden znoj le namaka njegovo čelo. Prijatli mu herbet obračajo; dediči se za zapuščino prepirajo; tem, ki ga v resnici ljubijo, pa prevelika žalost usta zapira. Usmiljenja vredni bolnik, ali nimaš zares nobenega tolažnika? Ima ga! Duhoven bodi pri njem; on ga spravlja z Bogom; on ga teši z božjo besedo; on ga mazili s sv. oljem in mu vliva s tem pogum v plašljivo serce in mu podi skušnjave; on mu budi zaupanje v Najusmiljenejšega; on njegovi duši odpira vrata nebeške, med tem, ko se njegovim očem svet zapira. Srečen človek, kteremu je duhoven za tolažnika v zadnji uri odločen!

Služba duhovnika pa pri postelji bolnikovi ne prestane. Bolnik postane mertvec, iz telesa pa truplo. Na belem pertu leži. Stemnele in na pol odperte oči so obernjene proti nebesom, domovini njegovi. Med četiri dile ga zabijejo, in položijo v černo perst k počitku.

Preklinjavci, lakomniki, oderuhi, krivičniki, nevošljivci, nečistniki, obrekovalci — sem vas kličem pred ta odperti grob! Če vam grob nič ne govori — zastonj bi se jaz trudil, z besedo vas omečiti!

Pa tudi pri grobu še duhoven človeka ne zapusti. On verže prvi pest persti na njegovo leseno posteljo. In ko ga pokrijejo, moli še za večni mir in pokoj njegovi duši.

O čestitljiva služba, katera svoje delovanje še v drugi svet obračaš!

Kristjani moji! Ker sem vam že toliko preimenitnih duhovskih opravil naštel, dovolite mi, da še omenim nedolžnosti, katero ima duhoven pri sklepanju sv. zakona. Saj dobro veste, da se v sveti zakon pred svojim duhovnim pastirjem zavezujete kateri vašo neločljivo zvezo blagoslavlja v imenu sv. cerkve, da bi človeški družbi

dali značajne možé, domovini zveste sinove, sv. katoliški cerkvi udane in pobožne kristjane, in nebesom svetnike! Soznanim naj vas le še z naj svetejšo in naj vzvišenejšo službo katoliškega duhovna. Kdo bi tukaj koj ne pomislil na sv. mašo, nekervavo daritev novega zakona, ktero duhoven dan za dnevom pred noge nebeškega Očeta poklada?

Kako so hrepeneli očaki in preroki starega zakona po Odrešeniku svetá! V duhu so ga sicer na drobno in na tanko opisovali, pa od obličja do obličja ga niso gledali. Še kraljevi prerok David zdihuje in toži: „Kedaj bom prišel in se prikazal pred obličje Gospodovo!“ Duhoven pa je tako srečen, da ne le vsak dan pred obličjem Gospodovim stoji, ampak Jezusa Kristusa s svojo besedo celó v svoje roke pokliče. Komaj namreč izgovori duhoven vsemogočne besede, ktere je Kristus pri zadnji večerji zapovedal, postane kruh in vino živi Jezus, kakor Bog in človek.

Kaj njegovo sercé tačas občuti; kak svet strah ga spreleta, ko vidi večlovečenega Sinu božjega v svojih rokah, ko premišljuje, da je Gospodar vesoljnega sveta njegovi oblasti pokoren — tega ni mogoče dopovedati! Samo duhoven ima to oblast, ker le duhovnim je bilo rečeno: „To storite v moj spomin!“ Ravno tega dela duhovske službe niso zamogli sv. očetje nikoli prestaviti. Zavoljo visokosti te službe ni hotel sv. Frančišek Asiski duhoven postati. Iz strahu pred to oblastjo se je sv. Efrem norega delal, si je sv. Marka palec, in sv. Ammonis ušesa odrezal, da bi je ne mogli sprejeti. Zarad te službe govori nek svetnik tako: „Ako bi duhovna in angela srečal, poprej bi duhovnu roko poljubil, potem še le angelu.“

Sv. Frančišek Salezijanski je enkrat pobožnem mladenčú sv. mašnikovo posvečuje podelil. Po doveršenem sv. opravilu se napravlja novoposvečeni mašnik, da bi šel iz cerkve. Ko pride do vrat, stopi malo na stran, kakor da bi hotel nekemu prostor narediti, akoravno ni bilo zraven njega nobenega. Začudeni ga drugi poprašujejo, kaj pomenja njegovo nerazumljivo vedenje. In mladeneč jim odgovori: „Celi dan vidim angela varha pri sebi. Pred posvečenjem je hodil na moji desni strani in pred mene; po posvečenji pa mi stoji na levi, in pred mene nikakor noče stopati.“

Glede na to službo pravi sv. Bernard: „Moč in oblast duhovna je ravno taka, kakor moč in oblast presv. Trojice. Ravno toliko moči in oblasti namreč je treba, da se spreoberne kruh v Jezusa Kristusa, kolikor je treba, da se je stvaril celi svet.“

Kdo bi tukaj našteval neprecenljive dobrote, katere iz svete maše nad vernike rosijo? Kot mašnik je duhoven zares srednik med nebom in zemljo, med Bogom in vernimi. On vznaša pred božji prestol njih želje, da jih spolni; njih potrebe, da jih pomanjša; njih težave, da jih milostljivo odpusti! O visokost, o veljavnost, o prevzvišenost mašništva! Moj razum se temni pred tvojo svitlobo! Moje nevkretne besede, kako naj bi le tvojo senco opisale? Zato

nočem več govoriti o imenitnosti duhovskega stanu. Saj sem prepričan, da jo priznavate. Saj vém, da ste med mojim govorom sklenili in prisegli, da boste svojim duhovnim pastirjem iz sereá udani, da jih boste odkritoserčno spoštovali, in da jim boste brez najmanjše nevolje pokorni, kedar vam bodo v imenu svojega poklica govorili!

Sklep.

„Ta je Gospodov dan!“ Veseli se sv. Trojica — ako s človeškimi besedami govoriti smem — danes je začel nov čestivec „dela Tvojih rok“ slaviti! Veseli se Marija, kraljica vseh devic; danes Ti nov sin slovesno obljubuje, da bode tebe in tvoje čednosti učil ljubiti Adamove sinove in hčere! Veselite se vsi angeljski kori in drugi nebeščani; z vami vred bo nov pevec prepeval: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ Veseli se sv. katol. cerkev, Kristusova nevesta; danes ti nov vojščak prisega, da se bode neumorno boril za tvoje povišanje in za vresničenje tvoje zveličavne naloge na zemlji! Veseli se ves rod človeški; danes si prejel novega prijatla, ki bode za tvoje pravo srečo pri Bogu vedno prosil! Veseli se občina; enega izmed tvojih rojakov je Kristus za pastirja svoje črede odbral! Veselite se znanci, sorodniki, prijatli; vaš prijatelj, vaš sorodnik, vaš znanec je „Kristusov namestnik“ postal! In vi stariši — ki ste toliko kaplic potú prepotili, toliko noči v skerbeh zanj prebudili, toliko gorečih in skrivnih želj k Bogu poslali, da bi svojega sinu pred oltarjem videli — ali se ne boste danes veselili? Čutim z vami, kar to uro občutite: Vaše serce se topi brezkrayne sreče, neprenesljivega veselja. In sto in sto maternih očes zavidno gleda v vas, da ste tacega sinú — sinú duhovna izredili. Danes se vam plačuje znoj in trud; zato veselite se! Veselite se bratje in sestre; vaš brat je vaš duhovni oča postal! Kaj pa vé, duše v vical, željno čakajoče tega dne? Veselite se, tudi v sé veselite; nov mašnik bode nekervavo daritev vsak dan tudi za vas daroval! Veseli se tudi ti ljubljeni brat v Kristusu, novoposvečeni mašnik! Ali ti morda kali veselje popisano visokost? Ne boj se! ravno nadzemeljska oblast in prevzvišenost stanu te bode branila sramotnega poniženja. Ali te morda strašijo velike dolžnosti, bremena za angeljske ramena pretežke? Predragi! Jezus te je izvolil Jan. 15, On te tudi ne bo zapustil. Na lastno moč se ne zanašaj; na Gospoda in z Gospodom zidaj! Ob enem se gorko priporočuj Mariji, Ona ti bo vedno zvesta pomočnica! Ali se pa morda bojiš verskih razsajevalcev, kateri zdaj kakor nikdar poprej enaki gadom svoj strup čez vse sveto sikajo? Ali se bojiš lažisvobodomiselcev, kateri se množijo kakor gobe po dežju, in duhovna ob spoštovanje in veljavo, in človeštvo v sužnost strasti in greha pripraviti hočejo? Ali se bojiš lažilučnjakov, kateri se napenjajo, da bi božjo luč, sv. katol. vero ugasili, in mesto nje po vsem svetu

lešerbo sebičnosti in pohotnosti užgeli? Bratec moj, vse to naj te ne plaši! V borbi se razodevajo možki značaji! Pomisli, da si učenec onega Učenika, ki je bil prvi sovražen, in ki je to osodo vsem svojim učencem prerokoval. Potolažil jih je pa s tem, da jim je rekel: „Jaz sem svet premagal!“ Naj le tedaj razljuteni valovi hrumeči v Petrovo ladijo butajo, potopi se ne; Kristus je vodi. Pa tudi to prevdarjaj, da so viharji v poletnim sopari potrebni; oni nam sčistijo zrak. — S tem prepričanjem stopi, predragi novomašnik, zopet pred oltar, in dokončaj daritev, ktere se veseli vse ogromno kraljestvo, ki se kliče „občestvo svetnikov!“ Svoje sercé povzdigni k Bogu, in prosí ga, naj razlije obilen blagoslov nad tvoje stariše in brate in sestre — in nad nas vse tukaj zbrane! Moli posebno za sovražnike sv. cerkve, da bi jim Bog milost spoznanja in spokorjenja podelil! Moli za vse vérne, da bi se njih ljubezen bolj vžgala in stanovitnost vterdila! Moli zlasti še za Slovanske razkolnike, da bi se v Petrovo ladijo zopet povernili! Moli za svojega škofa! Moli za Pija, očeta keršanstva, kermilnika sv. cerkve! Moli tudi za se, da bi se tvoje blago sercé vnemalo od dne do dne za povišanje časti božje in zveličanje duš! Zato ti še enkrat kličem: Veseli se danesnjega dne! Veselimo in radujmo se vsi v Bogu zbrani! „Ta je Gospodov dan!“ Amen.

Pridiga za god sv. Jerneja.

(Slecimo starega človeka.)

„Oblecite novega človeka, kteri je po Bogu stvarjen v [pravičnosti in resnični svetosti.“
Efež. 4, 24.

Vvod.

Sv. katoliška cerkev obhaja spomin sv. aposteljna in mučenca Jerneja. Naj vam povem, kako je bil sv. Jernej v družbo Jezusovo, med njegove učence sprejet. Bilo je v Galilejski deželici, da je ljubi Jezus najpred sv. Andreja in Janeza k sebi poklical, potem Šimona ali svetega Petra in Filipa iz mesta Betzajde poleg Galilejskega morja. Tako je bil tedaj sv. Jernej učenec Jezusov in tovarš apostolov pri evangeljski pridigi.

Ne bodem vam dolgo razkladal, kako si je sv. Jernej v tej svoji apostoljski službi prizadeval; le njegov srečni in zmagonosni konec vam hočem pred oči postaviti v izgled in posnemo.

Znano vam je, da je bil sv. Jernej od ajdovskega kralja, ki mu je lažnjivost njegovih malikov razkazoval, obsojen, da bo živi z kože djan in tako počasi pa med naj hujšimi bolečinami vmorjen. Bog ga čudoma tako dolgo živega ohrani, da mu celo kožo oderejo, in ker vendar Boga hvali in sv. evangelje oznanuje, ga zadnjič ob-

glavijo. To je bil častiti konec sv. Jerneja, po katerem on še zdaj k nam govori in nas spodbuja, naj posnemamo ga. Kako pa to? Ali bi si tudi dali za Kristusa kožo odreti? Pač; ne sicer telesno kožo, za toliko bolj pa dušno, grešno kožo in novega človeka obleči, kateri bodi Kristusu podoben. To naj bo tudi zapopadek sedajnega govora, kako sleči starega človeka in obleči novega.

I. Kako potrebno je to.

II. Kako se naj zgodi.

Naj mi sv. Jernej pravo besedo od Boga sprosi, da vas te resnice prepričam, Bog pa naj svojo gnado da, da si jo tudi k sercu vzemete.

I. del.

a) Vse na svetu se spreminja, prenavlja in popravlja. To nam kaže juterno solnce, katero po temni noči beli dan pripelje; to nam pričuje mlado leto, ki po ostri zimi mertvo zemljo oživlja. Kedar ti je tvoja obleka stergana, daš jo hitro zašiti in popraviti, da jo drugoč zopet nositi moreš. In kedar se ti tvoje zdravje pokvari, in bleda smert ti strašno žuga, brez pomuda si zdravnika poiščeš, da ti odpravi nevarno bolezen in drago življenje ohrani. Glej! kako hrepenenja, kako dirjanje, da si človek svoj sedajni stan zboljša, da se pokončanje vbrani! In vendar gre tukaj le za pozemeljske, nečimerne dobrote, katere morajo konec vzeti prej ali slej. Koliko bolj nam je treba in koristi, svoj dušni stan vedno boljšati in popravljati, ker duša 100- in 1000-krat več vrednosti ima, ko vse posvetne dragocenosti in kar se le koli žlahtnega pod solncem misliti da. Oj da bi kristjanje pomislili, koliko je na tem ležeče, da se duša le za nekaj v bolji stan spravi, le za eno stopinjo veljave poviša! To se jej bo vso večnost poznalo in bo vživala za toliko več zaslužnja, nebeskega plačila, kolikor bolj si je pripravljala za sv. nebesa in delala za zveličanje svoje. Naj bi si človek 1000 let na svetu živel dosti bi še našel nad seboj, kar je poprave potrebnega. Za toliko bolj se je nam prizadevati, da v tem kratkem času, ki ga živimo, svoje zveličansko delo zveršimo. „Ako pa vsako leto se le ene napake ali slabe navade znebimo ali kako čednost si privadimo, v kratkem svetniki bi bili,“ pravi pobožni Tomaž Kempčan.

b) Kar nam pa že lastna pamet pravi, da je duši treba, se vedno v boljše spreobračati, čedalje bolj se posvečevati, to nam pa tudi sv. pismo očitno zapoveduje. Skoraj na vsaki strani božjih bukev se nekaj nahaja, kar nas k pokori nagiblje, pokora pa ni nič drugega ko dušna prenovitev. Očitno pa sveti Pavel taista priporoča, rekoč: „Nikar se ne lagajte eden drugemu; slecite starega človeka njegovimi deli in oblecite novega, njega, ki se ponovi v spoznanju, po podobi tistega, kateri ga je stvaril“ (Kol. 3, 9) in v listu do Efežanov piše: „Slecite, kar tiče poprejšnje življenje, starega človeka,

od sebe nevarno odejo lenobe in nemarnosti in zanaprej bolj goreče kateri spriduje po poželenji zмотe. Ponovite se pa v duhu svojega uma in oblecite novega človeka itd. . . . Sv. Hieronim opominja, da ne pravi apostolj: „slecite starega človeka, kateri je spriden,“ ampak: „kateri se vedno spriduje“: ako poželjivost nad njim gospoduje, in se čedalje bolj pogublja, dokler se od človeka do živine in zadnjič še pod živino ne pogrezne. Zatoraj nas sv. apostolj tako živo opominja, naj ponovimo vsega svojega dnhovnega človeka, naj zboljšamo si spozuanje božje in spačeno voljo svojo, grešniki z resničnim spokorjenjem, pravični pa, da v ljubezni in čednosti vedno rastejo in napredujejo. „Kdor je pravičen bodi še pravičnejši, in kdor je svet, bodi še svetejši.“ Razod. 22, 11. Po Bogu, po Kristusu naj bo človek prestvarjen, da bodo se božje lastnosti razodevale nad njim in svetile, kolikor je to rewni stvari mogoče in da bo tako prava podoba Kristusova, po besedah sv. Pavla Rim. 8, 29. 30: „Zakaj ktere je poprej vedil, jih je tudi poprej odločil, da bodo enaki podobni njegovega Sina, da je on pervorojeni med mnogimi brati.“ Čujte, kaj ravno ta apostol sam od sebe pravi II. Kor. 4, 16: „Zato se ne utrudimo; ampak, dasiravno se naš zunanji človek razdira, vendar se notranji ponavlja od dneva do dneva.“

Ako je že sv. apostolj za potrebno spoznal, vedno se ponavljati in popravljati, koliko bolj še le mi, ki nam še toliko manjka, in smo obloženi z raznimi slabostmi, vbogi na vsem dobrem, bogati pa na vsem hudem, da tako po pravici s sv. apostolom tožujemo Rim. 7, 23—25: „Čutim pa drugo postavo v svojih udih, ktera se bojuje zoper postavo mojega duha, ktera me deva v sužnost pod postavo greha, ktera je v mojih udih. Jaz nesrečni človek! Kdo me bo rešil od telesa te smerti? Gnada božja po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Jaz sam tedaj z duhom služim božji postavi, z mesom pa postavi greha.“

II. d e l.

Tako nas tedaj vse živo spominja, naj bi se ne deržali stare terme ali postarali se v svojih zmotah, ampak naj bi oblekli novega človeka, boljšega, modrejšega, čistejšega, svetejšega. Zunajna natora, lastna pamet, v ktero je Sam večni Bog svojo voljo zapisal, pa tudi očitna beseda božja nas tega učijo. Kaj bi se toraj obotavljali? Kaj se vstavljali klicu božjemu, kateri le našo pravo srečo namerava? — Zatoraj pridite sem od pervega do poslednjega in dajte se podučiti, dajte se zmodriti. Ti, kateri zdaj le svojim živinskim željam strežeš in že skoraj nobene sramote ne poznaš, da bi te rudečica oblila nad tem, kar doprinašaš, posnemaj sv. Jerneja in sleci smradljivo kožo nečistosti in nesramnosti, v ktero si, žalibog! oblečen. In ti, kateri v kožuh lenobe in nemarnosti zaviti v dušnem spanju ležiš in dremlješ pogubljenju nasproti; zdrami se, sleči, verzi

loti se zveličanskega dela, bolj zvesto služi svojemu Bogu, kateri te je stvaril in sicer za Sebe stvaril, kateri te pa tudi zveličati hoče, pa brez tebe, brez tvojega prizadevanja ne more. Podpiraj tedaj predobrotljive namene božje, ki jih s teboj ima; ne bodi več tako neskerben, tako nemaren proti samemu sebi, ampak delaj, dokler je dan, zakaj pride noč, in ti ne bo več delati ne se zveličati moč.

Pristopi še ti, navajeni pijanec! Vem sicer, da ti je tvoja huda in pogubivna navada terdo priraščena, ker „navada je, kakor pregovor pravi železna srajca“ in „pijanec se spreoberne, kedar se v jamo zverne“ Ali vendar, ako le resnično hočeš, znaš vse te govorice na sramoto postaviti. Le premaguj se, kedar do kake kerčme ali kleti prideš, da brez potrebe noter ne stopiš. Ako se le enkrat srečno premagaš, drugokrat ti bo že ložeje, in čedalje ložeje in tako se boš na zadnje odvadil pijančevati, se boš te sramotne škodljive kože znebil in boš Boga hvalil, kateri te je iz teme peljal na svojo svitlo luč in te rešil zaderge húdičeve.

In tako bi še od več sort takih grešnih kož govoriti imel, katere se naše duše deržijo in jej večno pogubljenje protijo. Zakaj vsaka pregreha, bodisi ktera koli, je taka koža. Gorje nam, ako je o pravem času ne slečemo, ako jo seboj vzamemo v neznano večnost. „Prijetelj! kako si ti sem prišel, ko nimaš svatovskega oblačila?“ tako se bo večni sodnik nad nami zagrozil. Verzite ga v zunanje temnice itd.

Po vsi pravici se pregreha koži primerja; zakaj kakor mora živinče že mrtvo biti, da se iz kože dene, tako mora tudi človek grehu vmreti, da se tako pogubivne kože loči. Pa mi praviš: „To je vendar pretežavno in zoperno;“ jes pa ti pravim: „Biti mora, potrebno je, tako potrebno, kakor oreti se večne pogube in zveličati se.“ Čuj, kako ljubi Jezus govori Mat. 2, 29. 30: „Ako te tvoje desno oko . . . ako te tvoja desna roka pohujša itd. . . izderi ali odsekaj itd. . .“

Pa ne le starega človeka sleči moraš, tudi novega obleči, da ne boš za nagega spoznan. Tako govori večna resnica Apocal. 3, 17. 18: „Praviš, bogat sem in obilno premožen, in ničesar ne potrebujem, in ne veš, da si reven in usmiljenja vreden in ubog, in slep in nag.“ Ni še dosti nič hudega ne storiti, ako pa nič dobrega ne delaš. Hočeš na novo živeti na duši, moraš poprejšnjemu grehu ravno nasprotno čednost postaviti, in poprejšno nemarnost in pomankljivost vsega dobrega s takimi deli dostaviti in spolniti, ktere bodo Bogu prijetne, tebi pa zasluživne in zveličavne.

Sklep.

Zares! velika, velevažna je resnica, od cele vidne nature, od lastne skušnje poterjena, iz sv. pisma spričana: Vsi smo ponovitve potrebni, vsem nam, ne le Efežanom je od sv. Pavla rečeno 4, 24;

„Oblecite novega itd.“ Da, ljubi moji! ne poznam vas vseh ne po imenu ne po drugih okoliščinah bolj na tenko, pa tisto vam lahko v lice terdim, da ste poboljšanja sila potrebni, da vsakemu zmed nas več ali manj k zveličanju manjka, in da je še celo — Bog daj, prav malo takih, kateri so, kakor tukaj v cerkvi pred živim Bogom stojijo, otroci pogube, ako se ne spametujejo in na bolje obernejo. Kaj jim je pri takem družega storiti, kakor sleči starega človeka v grehah pokopanega, in novega obleči, prestvarjenega po božjej podobi? In to naj bo naš terden sklep in sv. Jernej naj nas v njem poterdi in nam ga zveršiti pomaga. K temu nas opominja sv. Pavl Rimlj. 13, 11—14: „Ura je, da od spanja ustanemo. Noč je prešla, dan pa se je približal. Verzimo tedaj od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dne pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti, temuč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa in ne strezite mesu v poželenju.“ Kako veselje za nas, že tukaj na tem svetu, ako pre-rojeni zanaprej le Bogu živimo! Kaj pa še le enkrat bo, kedar na večer omlajeni na duši in na telesu se pred tronom taistega znajdemo, kogar lepota in veličastvo je neskončno in bo tudi nam dal delež v Svojem kraljestvu, kar nam usmiljeni Bog dodeli po pri-prošnji Device Marije, sv. Jerneja in vseh izvoljenih božjih! Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Joas Jan. gre za provizorja v Malnico; za kaplane so postavljeni čč. gg. Kristinjak Andrej v Zgornjo Belo, Wakonik Ant. v Doberlovas in Kanal Jož. v Požarnico. Fara sv. Miklavža v Belace in št. Ožbald nad Svincem ste razpisani do 15. sept. — Mesto pridigarja pri glavni fari v Celovcu je prevzel profesor O. Eugen Pierl.

Goriška nadškofija. Č. g. Grča Blaž je prestavljen za vikarja v Čepovan, in č. g. Filipič J. ostane v Doberdobu. Umerl je č. g. Hrast Šim. R. I. P.

Lavantinska škofija. Č. g. Sparhakl Jan. je dobil faro sv. Ožbalt za Dravo.

Ljubljanska škofija. Č. g. Ahčin Ant. je dobil faro Reteče; č. g. Kalan Rajm. se je fari Robski odpovedal in gre za administratorja na Verh. Č. g. Krašovic Ant. fajm. v Adlesicah, gre v pokoj. Umerla sta čč. gg. Hafner Jož. fajmošter v pokoju, in Habjan Pet. kaplan. R. I. P.

Terzaška škofija. Č. g. Pretner Jan. postal je kurat Golcu, č. g. Čuk Leop. žup. podal se je v pokoj; č. g. Burlin M., d. p. v Milah, gre za tri mesece v pokoj. Umerl je č. g. Schöpf Jož. R. I. P.